

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 229.712 van 30 december 2014
in de zaak A. 212.686/VII-39.137.**

In zake : 1. Hilde VAN CUTSEM
 2. Bart VAN WEMMEL
 3. DE VZW REGIONALE ACTIEGROEP LEEFMILIEU
 DENDER EN SCHELDE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk De Keuster
 kantoor houdend te 2980 Sint-Antonius - Zoersel
 Handelslei 60
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE
OOST-VLAANDEREN

Verzoekende partijen in tussenkomst :
 1. de VZW BOS + VLAANDEREN
 2. Stefaan LAMBRECHT
 3. Hans VAN DEN HAEEVELDE
 4. Steven WOUTERS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Dirk De Keuster
 kantoor houdend te 2980 Sint-Antonius - Zoersel
 Handelslei 60
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :
 de NV HOF SOMERGEM
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Carina Van Cauter
 kantoor houdend te 9552 Herzele
 Pastorijstraat 30
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 juni 2014 strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 3 april 2014 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst van 7 oktober 2013, houdende het verlenen van de milieuvergunning aan de NV Hof Somergem voor het exploiteren van een inrichting voor ruiters-, draf- en mensport, gelegen aan de Affligemdreef/Zandberg te Aalst, niet wordt ingewilligd en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

Met een verzoekschrift ingediend op 27 augustus 2014 wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van dezelfde beslissing gevorderd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De verzoekende partijen in tussenkomst hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. Deze tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 1 september 2014. Deze partijen hebben een memorie ingediend.

De tussenkomende partij de NV Somergem heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. Deze tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 2 oktober 2014.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en een verslag overeenkomstig artikel 12 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State. Beide procedures kunnen op dezelfde terechtzitting worden behandeld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 4 december 2014.

Kamervoorzitter Eric Brewaeys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dirk De Keuster, die verschijnt voor de verzoekende partijen en de verzoekende partijen in tussenkomst, jurist Fabienne Vanderstraeten, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Bram Van Acker, die loco advocaat Carine Van Cauter verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De betwisting betreft de exploitatie van een inrichting voor paardensport aan de Affligemdreef/Zandberg in Aalst, deelgemeente Erembodegem. Er geldt een basisvergunning voor de exploitatie voor een termijn tot 8 april 2018.

3.2. Op 18 juli 2013 dient de tussenkomende partij, de NV Hof Somergem, een milieuvergunningsaanvraag in voor de verandering van de exploitatie van een inrichting voor ruiters-, draf-, en mensport. De betreffende percelen, samen bijna 18 hectare groot, liggen volgens het gewestplan voor het grootste deel in recreatiegebied (deels dagrecreatie, deels verblijfsrecreatie), en voor een klein deel in natuurgebied. De Landschapsatlas situeert de percelen in een

"ankerplaats" en een "relictzone". De Biologische waarderingskaart kent aan de percelen diverse natuurwaarden toe, van biologisch waardevol tot biologisch zeer waardevol.

3.3. Op het terrein bevinden zich reeds onder meer een gebouwencomplex met stallen, een koetshuis, en een binnenpiste en drie niet overdekte pistes. De nieuwe milieuvergunningsaanvraag heeft als voorwerp het stallen van 220 vrachtwagens (rubriek 15.1.2) en rijsschool voor paardensport (rubriek 32.4) waar jaarlijks 12 wedstrijddagen zouden worden georganiseerd, later uit te breiden tot 25. Voor deze toernooien zou de inrichting worden verhuurd aan externe organisatoren. Zoals zal blijken vormt de mobiliteit in de omgeving en de benodigde parkeergelegenheid een belangrijk probleempunt in het dossier. Bij reeds georganiseerde toernooien waren er soms tot 700 deelnemers, met tot 500 vrachtwagens en aanhangwagens, er waren meermaals tot bijna 30.000 toeschouwers aanwezig.

3.4. Naar aanleiding van het openbaar onderzoek worden er 224 bezwaarschriften ingediend. Op 7 oktober 2013 verleent het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst de gevraagde vergunning.

3.5. Er wordt een collectief administratief beroep ingediend, door onder meer huidig verzoekende partijen.

3.6. Volgende adviezen worden verleend :

- de afdeling Milieuvergunningen adviseert ongunstig;
- de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar adviseert gunstig;
- de provinciale geluidsdeskundige adviseert ongunstig;
- de provinciale milieudeskundige adviseert ongunstig;
- de Provinciale Milieuvergunningscommissie tenslotte adviseert ongunstig, overwegende :

"• de ligging voornamelijk in gebied voor dagrecreatie, bestemming waarmee de inrichting planologisch verenigbaar is; maar voor een klein

deel in natuurgebied (zuidoostelijke uitsprong van perceel 168/G), bestemming waarmee de inrichting planologisch niet verenigbaar is;

- dat er tijdens het openbaar onderzoek 224 (waarvan 220 identieke (waarvan 19 laattijdig)) bezwaarschriften ingediend werden; dat de bezwaren deels gegrond zijn en niet volledig kunnen worden ondervangen door het opleggen van passende voorwaarden;

- dat de beroepsargumenten deels gegrond zijn;

- dat gelet op het feit dat de verkeer genererende werking pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur zal veroorzaken, waardoor het project van de vzw FSEE en de organisatie van massa-evenementen zoals de internationale jumping valt onder toepassing van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage; dat kan gesteld worden dat een MER of minstens een ontheffings-MER moet worden opgemaakt;

- dat op basis van voorliggend aanvraagdossier geen enkele garantie geboden wordt op een exploitatie waarbij de geluidshinder voor de omgeving tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt;

- dat gelet op de ligging, het terrein niet geschikt is om massa-evenementen te organiseren op een wijze zoals aangevraagd;

- dat vooral naar ontsluiting en mobiliteit de bestaande en omliggende wegenis niet aangepast is voor dergelijke grootschalige evenementen;

- dat het gebruik van een deel van het terrein als parking een nefaste invloed heeft op de plaatselijke biodiversiteit en in strijd is met de bepalingen van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

- dat de geplande ingrepen onmiskenbaar sterke gevolgen hebben op de waarde van de ankerplaats in de directe, maar ook in de ruimere omgeving;

- dat zelfs mits het naleven van de op te leggen milieuvergunningsvoorwaarden de kans op hinder voor mens en milieu niet tot een minimum kunnen worden beperkt;

- dat gelet op de aanvraag van een parkeerterrein voor 220 vrachtwagens en het feit dat dit volgens de 'handleiding stadsontwikkelingsprojecten' van de dienst MER effectief als een stadsontwikkeling moet worden aanzien, een MER of een ontheffing noodzakelijk is".

3.7. Bij de bestreden beslissing van 3 april 2014 wordt het beroep verworpen en wordt de door het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst verleende milieuvergunning bevestigd. In de motivering wordt onder meer gesteld :

"(...)

Planologische aspecten

(...)

Ruimtelijk Structuurplan Aalst

Er dient te worden verwezen naar het Ruimtelijk Structuurplan Aalst (RSA) zoals definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 2 september 2003. Volgens de bindende bepalingen van het RSA moet voor het gebied 'Faluintjes I' waarvan de aangevraagde percelen deel uit maken, een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) worden opgemaakt. Dit dient o.m. de opmaak te omvatten van een plan-MER en de organisatie van een openbaar onderzoek teneinde het draagvlak voor de aangevraagde activiteiten in het betrokken gebied na te gaan.

Het zogenaamde Masterplan dat bij het dossier is gevoegd, is niet tot stand gekomen overeenkomstig de procedure van een GRUP en heeft aldus geen juridische basis. De stad heeft tot nu toe nog geen initiatief genomen voor het opstellen van een GRUP.

MER-plicht

Tevens essentieel in de voorliggende aanvraag is de MER-plicht van het aangevraagde project (zie hierna bespreking MER -screening). Het project beoogt immers de uitbouw van een grootschalig centrum voor mensen en ruitersport en de organisatie van verschillende massa-evenementen met de aanleg van parkeerterreinen voor vrachtwagens en personenwagens. Bij de organisatie van internationale jumpingtornooien worden er ca. 28.500 bezoekers verwacht.

De aanvraag op zich met de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens en de jumpingactiviteiten heeft in de ruime zin betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III bij het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-MER-screening (BS 29 april 2013) in uitvoering van het decreet van 23 maart 2012 over de MER-screening (BS 20 april 2012), namelijk categorie 10, b) stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen.

Er dient bovendien ook rekening te worden gehouden met de niet vergunningsplichtige randparkings die een groot verkeersgenerend effect hebben en waarnaar wordt verwezen in de beroepsschriften. De aanleg van een dergelijk evenemententerrein en de hieraan gekoppelde parkeervoorzieningen kan worden beschouwd als een 'stadsontwikkeling' waardoor de aanvraag ressorteert onder de rubriek 10, b 'stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van parkeerterreinen'.

Wanneer ook de verkeersgenererende werking wordt bekeken, kan zelfs gesteld worden dat het project van de vzw FSEE en de organisatie van massaevenementen zoals de internationale jumping onder toepassing valt van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage aangezien de drempel 'met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur' mogelijks wordt overschreden.

Conform de 'handleiding stadsontwikkelingsprojecten' van de dienst MER van het Vlaamse Gewest van 11 maart 2013 kunnen parkeerterreinen die een bepalende verkeersgeneratie kunnen teweegbrengen, als stadsontwikkelingsproject beschouwd worden. Het is duidelijk dat niet alleen het aantal personenwagens de drempel van 1000 PE/2 uur kan overschrijden, maar dat ook de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens een bepalende verkeersgeneratie zal teweegbrengen.

Milieuhygiënische aspecten

(...)

Mobiliteit - Veiligheid

In het kader van mobiliteit dient gewezen op volgende belangrijke maatregelen (bijzondere milieuvoorwaarden in het bestreden besluit):

- Elke organisator van een evenement waarbij tegelijkertijd meer dan 1000 personen aanwezig zijn, moeten ten laatste 3 maand voor het betreffende evenement een veiligheidsplan indienen bij het gemeentebestuur;

- Alle organisatoren van een evenement op het desbetreffende terrein moeten in een vrije doorgang exclusief voor hulpdiensten langs de Zandberg voorzien die minstens 4 meter breed is en berijdbaar is voor de voertuigen van de hulpdiensten in alle weersomstandigheden;

- Alle organisatoren van een evenement op het desbetreffende terrein moeten medewerking verlenen aan het parkeervrij houden van de Affligemdreef.

- Bij ieder evenement moet een mobiliteitsdraaiboek worden opgemaakt en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het College van Burgemeester en Schepenen. Dit mobiliteitsdraaiboek omvat volgende onderwerpen:

- o Een mobiliteitsscan die de beginsituatie beschrijft en in kaart brengt (auto, fiets, openbaar vervoer, voetganger)

- o Beschrijving van het bereikbaarheidsprofiel en mobiliteitsprofiel

- o Een (ontwerp)actieplan

- o Overzicht en resultaten van overleg met interne/externe partners

- o Mobiliteitsplan.

Het opleggen van de vermelde voorwaarden toont aan dat de organisatie van dergelijke grootschalige evenementen op deze locatie geen evidentie is. Alle verkeer dient te gebeuren via de Affligemdreef, die enkele jaren geleden werd heraangelegd, precies met de bedoeling om sluipverkeer te ontraden (verkeersdrempels en wegversmallingen). De weg is dan ook niet uitgerust om grote verkeersstromen in beide richtingen te verwerken.

Bovendien worden in tegenstelling tot de vorige evenementen, waarbij de vrachtwagens via de Zandberg toegang namen tot het terrein (hetgeen absoluut niet wenselijk was/is), nu ook al deze vrachtwagens via de Affligemdreef geleid, hetgeen voor extra verkeersdruk zal zorgen.

De vele bezwaren tijdens het openbaar onderzoek met de verwijzing de verkeersproblemen tijdens de voorbije evenementen en de gebruikte termen als 'verkeersinfarct' zijn dan ook niet uit de lucht gegrepen. Het voorstel om tijdens de evenementen éénrichtingsverkeer in te voeren en

zo een vlottere circulatie toe te laten is dan ook begrijpelijk, maar lost de verkeersproblematiek zeker niet volledig op. Het feit dat de verkeersrichting in de loop van het evenement (meermaals) wordt omgedraaid, roept vragen op en kan bij de omwonenden mogelijk frustraties veroorzaken.

Ook voor de bereikbaarheid door hulpdiensten (brandweer, politie, 100) zijn dergelijke regelingen niet bevorderlijk.

Erfgoed

In verband met de ligging in een aangeduide ankerplaats: 'Kluisbos, Faluintjes en abdij van Affligem' te Aalst (Erembodegem) en te Affligem (MB van 7 februari 2011) werd i.v.m. het uitbrengen van een advies conform de bepalingen van art. 14, §3 van het landschapsdecreet van 16 april 1996 door de deskundige van de afdeling milieuvergunningen van LNE contact opgenomen met het agentschap Onroerend Erfgoed. Het 'richtinggevend' ongunstig advies dat door dit agentschap werd uitgebracht aan de stad Aalst n.a.v. de stedenbouwkundige aanvraag voor het aanleggen van de toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van de buitenpistes werd integraal opgenomen in het advies van LNE.

Hier wordt gesteld dat de schaal van voorziene activiteiten in het gebied voor dagrecreatie en de hieraan gekoppelde voorzien infrastructuren en aanleg, ruimschoots de schaal overstijgen van het gebied waarin zij gelegen zijn. Dit heeft tot gevolg dat het groene, landelijke karakter van dit gebied sterk geschaad wordt en zo goed als volledig zal verloren gaan.

Dergelijke ingrepen hebben dan ook onmiskenbare sterke gevolgen op de waarde van de ankerplaats in de directe, maar ook in de ruimere omgeving.

Natuurtoets

Door ANB wordt de ligging naast het VEN-gebied 'Het Kluisbos' aangehaald en wordt gewezen op de naleving van een aantal voorwaarden (overeenkomstig de in het Masterplan voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen).

Het behoud van de ecologische waarden van het terrein (cf. Het Masterplan) zullen worden gerealiseerd door:

- natuurgericht beheer in de strook ten zuiden van de aanplant met eiken (over een oppervlakte van 1,6 hectare zal een gericht beheer gebeuren i.f.v. (hei)schrale graslanden;
- aangepast beheer binnen het waardevol brongebied ;
- aanleg van grachten en een dubbele ontsluitingsweg, waardoor het terrein minder stuk zal worden gereden en het verlies van waardevolle ecotopen beperkt blijft tot het verlies van graslandvegetaties ter hoogte van de wegen, verhardingen en overdekte menpiste;
- het deel waardevol grasland dat verloren gaat wordt gecompenseerd door bebossing elders op percelen van de eigenaar.

In het besluit van de Deputatie van 22 november 2012 werd gesteld dat het gebruik van het bebost gedeelte van het terrein als parking niet verenigbaar is met de bepalingen van het Bosdecreet.

Op basis van informatie van ANB blijkt dat het perceel 168/G niet langer onder toepassing van het bosdecreet valt, waarbij wordt gerefereerd naar art.3.9 van het gewijzigde bosdecreet, in casu aanplantingen die niet onder de voorschriften van het decreet vallen:

'systemen voor grondgebruik waarbij de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouw op dezelfde grond, toegepast op een perceel landbouwgrond als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwer, exploitatie en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en het landbouwbeleid'.

Het betreffende perceel werd in 2012 binnen een verzamelaanvraag bij het Agentschap Landbouw en Visserij als grasland aangegeven waardoor het perceel thans als landbouwgrond zou worden gekwalificeerd.

De provinciale landbouwdeskundige stelt dat het gebied niet als parking mag gebruikt worden als het wordt aangegeven als grasland.

Het is duidelijk dat hier een soort kunstgreep wordt uitgevoerd om de beperkingen van het Bosdecreet te vermijden. In de feiten is er evenwel niets gewijzigd en zal het gebruik van het beboste terrein als parking nog steeds voor bodemverdichting zorgen en bijgevolg ook (onherstelbare) schade veroorzaken aan de aanwezige bomen en vegetatie.

Bovendien staan de percelen op de biologische waarderingskaarten ook nog steeds ingekleurd als 'biologisch zeer waardevol', 'biologisch waardevol' en 'complex van biologisch waardevolle en biologisch zeer waardevolle elementen'.

Hier geldt een verbodsbepaling voor het wijzigen van de vegetatie.

Het systematisch parkeren in deze zone brengt het 'bos' en het voortbestaan van de verboden te wijzigen vegetatie in het gedrang.

(...)

MER - screening

De aanvraag op zich met de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens en de jumpingactiviteiten heeft in de ruime zin betrekking op een activiteit die voorkomt op de lijst van bijlage III bij het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2013 inzake de nadere regels van de project-MER-screening (BS 29 april 2013) in uitvoering van het decreet van 23 maart 2012 over de MER-screening (BS 20 april 2012), namelijk categorie 10, b) stadsontwikkelingsprojecten, met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen.

Er dient bovendien ook rekening te worden gehouden met de niet vergunningsplichtige randparkings die een groot verkeersgenerend effect hebben en waarnaar wordt verwezen in de beroepsschriften. De aanleg van een dergelijk evenemententerrein en de hieraan gekoppelde parkeervoorzieningen kan worden beschouwd als een 'stadsontwikkeling' waardoor de aanvraag ressorteert onder de rubriek 10. b 'stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van parkeerterreinen'.

Wanneer ook de verkeersgenererende werking wordt bekeken, kan zelfs gesteld worden dat het project van de vzw FSEE en de organisatie van massaevenementen zoals de internationale jumping onder toepassing

valt van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage aangezien de drempel 'met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur' mogelijks wordt overschreden.

De exploitant stelde in een mail van 9 augustus 2013 dat de drempel van 1000 personenauto-equivalenten (PE) per tijdsblok van 2 uur niet zou worden overschreden, en kwam via een bijgevoegde berekening aan 825 PE/2 uur. De beroepers stellen in hun beroepsschrift dat er minstens moet worden gerekend met 1.425 PE/2 uur tot zelfs 2.600 PE/2 uur, waardoor de MER-drempel wel degelijk overschreden wordt. De beroepers stellen dat de exploitant enkel het vertrekkende verkeer van een middagsessie in rekening brengt waarbij het tegelijkertijd even grote aankomende verkeer voor de avondsessie vergeten wordt.

Er kan gesteld worden dat de berekening van de exploitant aan de eerder minimalistische kant is (leeglopen van de parkings in een periode van 5 uur) en dat de beroepers mogelijk een te ruime inschatting maakten. Het is evenwel zo dat het de capaciteit van de lokale wegen is, die bepaalt hoe snel een parking kan leeglopen aan het einde van een evenement en dan kom je al snel boven de drempel van 1.000 PE/2 uur.

Conform de 'handleiding stadsontwikkelingsprojecten' van de dienst MER van het Vlaamse Gewest van 11 maart 2013 kunnen parkeerterreinen die een bepalende verkeersgeneratie kunnen teweegbrengen, als stadsontwikkelingsproject beschouwd worden. Het is duidelijk dat niet alleen het aantal personenwagens de drempel van 1.000 PE/2 uur kan overschrijden, maar dat ook de parkeerplaats voor 220 vrachtwagens een bepalende verkeersgeneratie zal teweegbrengen.

Bespreking bezwaren openbaar onderzoek

Gedurende het openbaar onderzoek werden 224 (waarvan 220 identieke (waarvan 19 laattijdig)) bezwaarschriften ingediend. De argumenten kunnen als volgt samengevat en besproken worden:

- Vrees dat er nog gedeeltelijke ontsluiting zal zijn via de Zandberg en vrees voor het afleveren van een milieuvergunning die het permanent organiseren van avondlijke feestelijkheden zou toelaten;

De ontsluiting via de Zandberg wordt niet langer aangevraagd voor vrachtwagens e.d. Deze toegang zal enkel nog worden gebruikt voor hulpdiensten.

Het organiseren van avondlijke feesten werd evenmin aangevraagd, maar er mag gesteld worden dat de grote evenementen inderdaad met avondlijke feestelijkheden zullen gepaard gaan; indien dat het geval is moeten daarvoor de nodige aanvragen ingediend en vergunningen bekomen worden;

- Massa-evenementen overschrijden de draagkracht van de omgeving en bijkomende verkeersoverlast

Het is duidelijk dat het gebied slechts een bepaalde omvang van activiteiten aankan; voor de grootste evenementen is in het verleden reeds

gebleken dat er hinder was en dat de draagkracht van het gebied wordt overschreden;

De wegen rond de terreinen zijn niet aangepast om een dergelijke massamanifestatie te ontsluiten. Om die reden wordt dan ook tijdelijk eenrichtingsverkeer ingevoerd, hoewel dit het probleem onmogelijk volledig kan oplossen. De opmerkingen m.b.t. de verkeersoverlast zijn terecht;

- De ligging in de ankerplaats 'Kluisbos, Faluintjes en abdij van Affligem';

In het advies van het agentschap Onroerend Erfgoed wordt gesteld dat de schaal van voorziene activiteiten in het gebied voor dagrecreatie en de hieraan gekoppelde voorziene infrastructuur en aanleg, ruimschoots de schaal overstijgen van het gebied waarin zij gelegen zijn. Dit heeft tot gevolg dat het groene, landelijke karakter van dit gebied sterk geschaad wordt en zo goed als volledig zal verloren gaan.

Dergelijke ingrepen hebben dan ook onmiskenbare sterke gevolgen op de waarde van de ankerplaats in de directe, maar ook in de ruimere omgeving;

dit argument is terecht;

- De aanvraagdossiers zijn inhoudelijk onvolledig (ontbreken van een project MER-screeningsnota; een project MER, minstens een ontheffingsnota is nodig);

Deze opmerking is terecht (zie hierboven bespreking aspect MER-screening);

- De aanvragen zijn een voorafname van het nog op te maken gemeentelijke ruimtelijk uitvoeringsplan;

Momenteel is er voor dit gebied nog geen GRUP opgemaakt of in voorbereiding;

- De aangevraagde milieuvergunning is in strijd met de landschappelijke waarde van de percelen en van de omgeving;

De aantasting van het landschap als gevolg van de aangelegde rijpistes is duidelijk zichtbaar en de al dan niet toelaatbaarheid hiervan wordt meer in detail afgetoetst in de stedenbouwkundige vergunning;

- De inrichting van een deel van het terrein als permanente parking heeft een nefaste invloed op de plaatselijke biodiversiteit en is bijgevolg in strijd met de bepalingen van het decreet van 21 oktober 1977 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

Plaatselijke waardevolle natuur gaat verloren en de verlaging van de grondwatertafel is nefast voor de plaatselijke natuurwaarden;

dit argument is terecht, er wordt wel gepoogd om het verlies aan natuur en biodiversiteit elders te compenseren;

- Het gebruik van het bos als parking is onverenigbaar met de bepalingen van het bosdecreet;

Op basis van informatie van ANB blijkt dat het perceel 168/G niet langer onder toepassing van het bosdecreet valt, waarbij wordt gerefereerd naar art.3.9 van het gewijzigde bosdecreet, in casu aanplantingen die niet onder de voorschriften van het decreet vallen:

'systemen voor grondgebruik waarbij de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouw op dezelfde grond, toegepast op een perceel landbouwgrond als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwer: exploitatie en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en het landbouwbeleid'.

Het betreffende perceel werd in 2012 binnen een verzamelaanvraag bij het Agentschap Landbouw en Visserij als grasland aangegeven waardoor het perceel thans als landbouwgrond zou worden gekwalificeerd.

Het is duidelijk dat hier een soort kunstgreep wordt uitgevoerd om de beperkingen van het Bosdecreet te vermijden. In de feiten is er evenwel niets gewijzigd en zal het gebruik van het beboste terrein als parking nog steeds voor bodemverdichting zorgen en bijgevolg ook (onherstelbare) schade veroorzaken aan de aanwezige bomen en vegetatie.

Bovendien staan de percelen op de biologische waarderingskaarten ook nog steeds ingekleurd als 'biologisch zeer waardevol', 'biologisch waardevol' en 'complex van biologisch waardevolle en biologisch zeer waardevolle elementen'.

Hier geldt een verbodsbepaling voor het wijzigen van de vegetatie.

Het systematisch parkeren in deze zone brengt het 'bos' en het voortbestaan van de verboden te wijzigen vegetatie in het gedrang.

- Het masterplan is niet tot stand gekomen overeenkomstig de procedure van een GRUP;

Het masterplan is een werkstuk dat werd opgemaakt op initiatief van de exploitant, weliswaar in samenspraak met de stad Aalst en enkele andere instanties (brandweer, politie, ANB); dit masterplan heeft evenwel geen inspraakmoment zoals dat wel het geval is met een GRUP; bij de opmaak (en goedkeuring) van een GRUP zou kunnen worden afgewogen of er een draagvlak bestaat voor een dergelijk project op deze locatie;

- De externe parking is niet opgenomen in de aanvraag maar is nochtans belangrijk in het kader van de beoordeling van de verkeershinder;

De externe parking is in het kader van de Vlaremmregelgeving niet ingedeeld, maar wordt in het kader van deze beroepsprocedure wel geëvalueerd.

Bespreking beroepschrift

De argumenten van de beroepers (15 omwonenden en RALDES vzw), kunnen als volgt samengevat en besproken worden:

1. De project-MER screeningsnota is onvolledig en de activiteiten van de vzw FSEE zijn bovendien MER-plichtig, zodat daarvoor een project-MER, minstens een ontheffing daarvan is vereist.

Het voorliggende project valt met betrekking tot de aanleg van parkeerterreinen duidelijk onder toepassing van bijlage III van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage (zoals gewijzigd bij besluit van de Vlaamse

regering van 1 maart 2013), meer bepaald de rubriek 10.b 'stadsontwikkelingsprojecten met inbegrip van parkeerterreinen'.

Het project van de vzw FSEE en de organisatie van massa-evenementen zoals de internationale jumping en dergelijke valt bovendien duidelijk onder toepassing van bijlage II van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage aangezien de drempel 'met een verkeersgenererende werking van pieken van 1000 of meer personenauto-equivalenten per tijdsblok van 2 uur' zeer duidelijk wordt overschreden.

Deze opmerking is terecht (zie hierboven bespreking aspect MERscreening);

2. De aanvragen zijn een voorafname op een nog op te maken gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan en de planologische verfijning via een Masterplan miskent de bevoegdheid van de gemeenteraad. Het al dan niet opmaken van een GRUP is een stedenbouwkundige aangelegenheid.

Het Masterplan wordt in het kader van de milieuvergunningsaanvraag gezien als een document dat de structurele aanpak van de organisatie van de ruiterevenementen weergeeft met mogelijke impact op de verschillende milieucompartimenten.

Eén van de bemerkingen in het besluit van de Deputatie van 22 november 2012 houdende weigering van de milieuvergunning die werd verleend door het College van Burgemeester en Schepenen op 21 mei 2012, is het afhankelijk maken van een eventuele toelating van nog nieuwe jumpingactiviteiten, door de aanvraag te laten verlopen via een meer structurele aanpak (cf. Masterplan).

Volgens de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Aalst (RSA) zoals definitief vastgesteld door de gemeenteraad op 2 september 2003 moet voor het gebied Faluintjes I waarvan de aangevraagde percelen deel uit maken, een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) worden opgemaakt (zie bespreking planologische aspecten). De stad heeft hiervan tot nu toe echter geen enkel initiatief genomen, hetgeen voor de duidelijkheid en het creëren van een voldoende draagvlak voor deze activiteiten in dit gebied eigenlijk onontbeerlijk is;

3. Het terrein is gelet op de ligging ervan niet geschikt om massa-evenementen te organiseren op een wijze zoals aangevraagd.

In het kader van het beroep aangaande een vorige vergunningsaanvraag motiveerde de deputatie inderdaad dat het terrein (natuurwaarden) en de ontsluiting (mobiliteit/parking) niet geschikt zijn voor de organisatie van massa-evenementen.

Het opzet van het Masterplan is onder meer het weerleggen van deze argumenten ingevolge de uitwerking van een meer gestructureerde aanpak. Het Masterplan is als dusdanig door de verschillende adviserende instanties geëvalueerd, waarbij de betreffende adviezen in het beroepen besluit zijn opgenomen.

Het organiseren van een dergelijk evenement op deze locatie is en blijft evenwel een zeer moeilijk gegeven.

4. De aangevraagde milieuvergunning is in strijd met de landschappelijke waarde van de percelen en van de omgeving.

De aangevraagde percelen maken deel uit van de ankerplaats 'Kluisbos, Faluintjes en Abdij van Affligem' zoals definitief aangeduid bij ministerieel besluit van 7 februari 2011. De aanduiding als ankerplaats is o.m. gebaseerd op de natuurwetenschappelijke waarde en de esthetische waarde van het gebied, wat betreft het deelgebied Kluisbos en de Kluis-kouter (waarvan de aangevraagde percelen deel uitmaken) o.m. op basis van de landschapskenmerken van historisch broekbos en complex van graslanden en akkerlanden (meer concreet het landschap zoals dat concreet voorkomen op de aangevraagde percelen). De aangevraagde vergunningen hebben in belangrijke mate de vernietiging tot gevolg van de natuurwaarden op basis waarvan de percelen als ankerplaats zijn aangeduid en is bijgevolg volledig in tegenstrijd met de aanduiding als ankerplaats. Ook hier dringt zich alsnog een RUP op om de aanduiding als ankerplaats te vertalen in een bescherming als erfgoedlandschap. Hierbij wordt verwezen naar het ongunstig advies van 25 februari 2013 van de bevoegde gewestelijke diensten n.a.v. de aanvragen begin dit jaar.

In dit verband wordt verwezen naar het advies van het Agentschap Onroerend Erfgoed in het kader van de bepalingen van art. 14 §3 van het landschapsdecreet van 16 april 1996. Door dit agentschap werd een 'richtinggevend' ongunstig advies uitgebracht aan de stad Aalst n.a.v. de stedenbouwkundige aanvraag voor het aanleggen van de toegangswegen, verhardingen en het aanpassen van de buitenpistes.

Vanuit Onroerend Erfgoed worden de voorziene verhardingen en half verhardingen op het terrein en de dubbele parallelweg in de beboste bufferzone, tussen het recreatiegebied en het natuurgebied, ongunstig beoordeeld, gezien het versnipperende effect die deze hebben en gelet op de negatieve impact die mag verwacht worden op de integratie, de waarden van de ankerplaats en de landschappelijke waarde in het algemeen van de betrokken zones.

Onroerend Erfgoed merkt op dat de schaal van voorziene activiteiten in het gebied voor dagrecreatie en de hieraan gekoppelde infrastructuur en aanleg, ruimschoots de schaal overstijgen van het gebied waarin zij gelegen zijn. Dit heeft tot gevolg dat het groene, landelijke karakter van dit gebied sterk geschaad wordt en zo goed als volledig zal verloren gaan. Dergelijke ingrepen hebben dan ook onmiskenbaar sterke gevolgen op de waarde van de ankerplaats in de directe, maar ook in de ruimere omgeving.

5. De inrichting van een deel van het terrein als permanente parking heeft een nefaste invloed op de plaatselijke biodiversiteit en is bijgevolg in strijd met de bepalingen van het decreet van 21 oktober 1977 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

Op de biologische waarderingskaart is het terrein aangeduid deels als biologisch waardevol, deels als complex van biologisch waardevolle en zeer waardevolle elementen. De biologische waarde werd ook erkend in

het gemeentelijke natuurontwikkelingsplan dat werd goedgekeurd door het stadsbestuur op 3 september 1996 waarbij eveneens werd vastgesteld dat dit terrein bovenaan en prioritair op de lijst moet komen voor gemeentelijke natuurontwikkeling. De thans in het kader van het Masterplan uitgevoerde inventarisatie bevestigt de ecologische waarde volledig.

Dit argument is terecht, er wordt wel gepoogd om het verlies aan natuur en biodiversiteit elders te compenseren

6. Het gebruik van het bos als parking is onverenigbaar met de bepalingen van het bosdecreet.

Zie bespreking bezwaarschriften.

Conclusie

De deputatie is evenwel van mening dat de milieuvergunning kan verleend worden daar in beroep de stedenbouwkundige vergunning werd verleend door de deputatie in de zitting van 30 januari 2014.

Om aangehaalde reden kan derhalve de milieuvergunning worden verleend en het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van Aalst van 7 oktober 2013 worden bevestigd".

Dit is de bestreden beslissing.

3.8. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft bij arrest nr. S/2014/0110 van 26 augustus 2014 een vordering tot schorsing, op 21 maart 2014 ingediend door de derde verzoekende partij, verworpen, omdat geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel werd aangetoond.

IV. Rechtspleging

4. De toepassing van de kortedebattenprocedure wijkt af van het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, beperkt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en beknot aanzienlijk de uitoefening van de rechten van verdediging van de verwerende en tussenkomende partij. Daarom moet de aanwending van die procedure uitzonderlijk blijven. De behandeling van de zaak met mogelijkheid voor de partijen om hun argumenten schriftelijk uiteen te zetten is immers de algemene regel in de procedure voor de Raad van State, die overigens in beginsel schriftelijk is (artikel 22 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973). Ook worden de zaken in principe behandeld voor een kamer met drie leden

(artikel 90, § 1, eerste lid van dezelfde gecoördineerde wet).

Een zaak is slechts vatbaar voor nietigverklaring na korte debatten wanneer het middel dermate duidelijk is dat het bij de eerste lezing meteen aannemelijk is dat daarop een nietigverklaring kan worden gesteund, zonder dat een doorgedreven onderzoek van het middel noodzakelijk is. Te dezen is dit niet het geval. De partijen hebben immers in het kader van de vordering tot schorsing die werd ingediend na het beroep tot nietigverklaring - en die hier in het kader van een kortedebattenprocedure een nieuw procedure-incident met bijhorende discussie uitmaakt - omstandig verweer met betrekking tot het middel gevoerd. Met het oog op het recht van verdediging wordt dit verweer best beoordeeld in een tegensprekelijke procedure. Bovendien moest de ontvankelijkheid van het beroep in hoofde van alle verzoekende partijen worden onderzocht. Ook hebben, in het beroep tot nietigverklaring, een aantal partijen vertegenwoordigd door dezelfde raadsman als deze van de verzoekende partijen, een vrijwillige tussenkomst gedaan om eveneens de nietigverklaring te vragen van het bestreden besluit.

In deze omstandigheden zijn de belangen van de in het geding betrokken partijen, en in de eerste plaats het recht van verdediging van de verwerende en de tussenkomende partij, beter gediend met de voorafgaande behandeling van het administratief kort geding, niet in het minst omdat de Raad van State aldus de kans heeft kennis te nemen van hun standpunten betreffende de ernst van de middelen.

V. Ontvankelijkheid

Verzoeken tot tussenkomst

5. De partijen de VZW Bos+Vlaanderen, Stefaan Lambrecht, Hans Van Den Haesevelde en Steven Wouters komen tussen ter ondersteuning van het beroep. Zij beschikten daarvoor over dezelfde termijn als die waarover ze

beschikten om zelf een verzoekschrift tot nietigverklaring in te dienen. De bestreden beslissing werd bekendgemaakt van 22 april tot 22 mei 2014. Het verzoekschrift tot tussenkomst in het annulatieberoep werd ingediend op 8 augustus 2014, meer dan twee weken na het verstrijken van de termijn, en is laattijdig.

6. De beschikking van 1 september 2014 waarbij deze partijen in de debatten werden toegelaten heeft slechts een voorlopig karakter. Aangezien in hoofde van deze partijen de termijn om zelf een annulatieberoep in te dienen reeds was verstreken, zouden zij zelf ook geen vordering tot schorsing meer hebben kunnen indienen, en kunnen zij ook niet tussenkomen om de vordering tot schorsing van de verzoekende partijen te ondersteunen.

De verzoeken tot tussenkomst zijn onontvankelijk. In het kader van de navolgende behandeling van het beroep tot nietigverklaring zal de auditeur moeten nagaan of dergelijk proceduregedrag niet valt onder toepassing van artikel 37 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

7. De NV Hof Somergem heeft, als begunstigde van de bestreden milieuvergunning, een evident belang bij haar tussenkomst in het administratief kort geding.

Verzoekende partijen

8. De verzoekende partijen omschrijven hun belang als volgt :

"Verzoekende partijen hebben een belang om dit annulatieberoep bij uw Raad aanhangig te maken. Verzoekende partijen hebben immers beroep ingediend bij de Deputatie tegen de beslissing van het CBS van Aalst waarbij de milieuvergunning werd verleend. Het beroepschrift dat is ingediend bij de Deputatie wordt gevoegd in bijlage 2.

Eerste en tweede verzoekende partij betreft een natuurlijke persoon die ten gevolge van de vestiging van de exploitatie hinder ondervindt in de zin van artikel 24, §1, 5° van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. Een plannetje met aanduiding van de woning van eerste en

tweede verzoekende partij wordt gevoegd in bijlage 3. Eerste verzoekende partij verwijst naar onder meer de mobiliteitseffecten en de geluidshinder zoals blijkt uit het advies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie. Zij zullen in hun woonomgeving hiermee onmiddellijk worden geconfronteerd.

Derde verzoekende partij betreft een rechtspersoon die zich de bescherming van het leefmilieu statutair tot doel heeft gesteld; gedurende meer dan 5 jaar rechtspersoonlijkheid heeft en in zijn statuten het grondgebied omschreven heeft tot waar de bedrijvigheid zich uitstrekt (zie artikel 24, §1, 6° van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning). De statuten worden gevoegd onder bijlage 4".

9. De tussenkomenende partij betoogt dat de verzoekende partijen niet over het vereiste belang beschikken. Ze meent dat het belang van de derde verzoekende partij onvoldoende specifiek is. Ze verwijst naar een arrest van de Raad van State van 29 juni 1998, nr. 74.719, over een door deze partij ingediend beroep, en stelt vervolgens :

"Hoewel het statutair doel inmiddels wat is bijgewerkt, kan niet anders dan worden geoordeeld dat het statutaire doel van de VZW RALDES nog steeds veel te ruim is en een heel algemene draagwijdte heeft zoals: 'het behartigen en stimuleren van de goede ruimtelijke ordening van het leefmilieu en het beperken van alle vormen van milieuhinder, de overtredingen van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu, ... '. Dit zijn doelstellingen waar iedereen bij gebaat is en waarvoor de overheid (die nog steeds oordeelt vanuit het algemeen belang) bevoegd is. De VZW RALDES toont niet aan dat de kwestieuze vergunning een impact heeft die het puur plaatselijke overstijgt en dat die vergunning een impact heeft op het hele of een substantieel deel van haar territoriaal werkingsveld.

Dat aldus moet worden gekeken of de handeling die wordt aangevochten even ruim is als de doelstelling. Dit is zeker niet het geval.

De vordering van de VZW RALDES is dan ook een actio popularis. Hier anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat geen enkele vergunningverkrijger binnen de perimeter van de gewestplannen Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem en Dendermonde nog 'veilig' zou zijn en dat er aldus een 'toezichthoudend' orgaan wordt gecreëerd die de vergunning van eenieder - die woont in de gemeente Aalst, Berlare, Buggenhout, Denderleeuw, Dendermonde, Erpe-Mere, Geraardsbergen, Haaltert, Hamme, Herzele, Lebbeke, Lede, Lierde, Ninove, Sint-Lievens-Houtem, Wichelen, Zele en Zottegem - kan aanvechten indien zij hiertoe de nood voelt. Teneinde aldus vergunningen aan te vechten (die uiteraard een individuele draagwijdte hebben) zijn specifiekere statutaire doelstellingen noodzakelijk die kunnen worden onderscheiden van het algemeen belang".

Zij verwijst naar het arrest van de Raad van State van 24 februari 2011, nr. 211.533, en het arrest van de Raad van State van 23 september 2010, nr. 207.592 (betreffende een andere milieuvergunning), voor de ter zake te hanteren criteria en toepassingen ervan, en besluit :

"Het Verdrag van Aarhus mag uiteraard geen vrijgeleide zijn voor de eerste de beste milieuvereniging om in rechte op te treden zonder nog enig belang te moeten aantonen".

De tussenkomen partij meent daarenboven dat de eerste en de tweede verzoekende partij zich beroepen op een nadeel dat onvoldoende zeker en persoonlijk is :

"(...) Het is niet omdat er extra verkeer komt door de aanvraag, dat dit daarom hinderlijk zou zijn. Het komt aan verzoekers toe om aan te tonen dat zij concrete hinder zullen ondervinden. Bovendien moet deze hinder individualiseerbaar zijn (persoonlijk): indien er een hinderlijke toename van verkeer zou zijn in hun eigen straat moeten verzoekers dit aannemelijk maken. Het extra verkeer passeert niet aan de woonplaats van voormelde partijen. Bovendien wonen partijen op een te grote afstand zodat er zeker en vast geen sprake kan zijn van geluidshinder".

10. Uit het plan dat wordt voorgelegd blijkt dat eerste verzoekster op ongeveer 200 meter van de inrichting woont, en tweede verzoeker op ongeveer 700 meter. Gelet op wat in de adviezen (randnummer 3.6.) en door de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen zelf in de bestreden beslissing wordt geschreven over de mogelijke impact van de hinder door de gevraagde activiteiten op de ruime omgeving, kan worden aangenomen dat zij het vereiste belang hebben bij hun beroep.

11. Het maatschappelijk doel van de derde verzoekende partij, en haar werkingsgebied dat achttien gemeenten omvat, zijn terug te vinden in artikel 2 van de voorgelegde statuten. Uit de adviezen en uit de beoordeling door de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen (voorafgaand aan haar finale conclusie) blijkt dat de gevraagde exploitatie een niet te verwaarlozen impact kan

hebben op het nagestreefde maatschappelijk doel, een impact die het louter lokale overstijgt. Ook de derde verzoekende partij beschikt over het vereiste belang.

VI. Voorwaarden van de vordering tot schorsing

12. Op grond van artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat prima facie de vernietiging van de aangevochten akte of het reglement kan verantwoorden en dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring.

A. Ernstig middel

Eerste middel

Standpunten van de partijen

13. In een eerste middel voeren de verzoekende partijen de schending aan van artikel 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet), van de formele motiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, alsook van de algemene zorgvuldigheidsplicht.

In een eerste onderdeel wordt gesteld dat er in de bestreden beslissing geen motivering is terug te vinden waarom de ongunstige adviezen niet worden gevolgd.

In een tweede onderdeel gaat het er om dat er in de conclusie van de bestreden beslissing enkel wordt gesteld :

"De deputatie is evenwel van mening dat de milieuvergunning kan verleend worden daar in beroep de stedenbouwkundige vergunning werd verleend door de deputatie in de zitting van 30 januari 2014 (...)

terwijl nochtans daaraan voorafgaand bij de bespreking van de beroepsargumenten van de verzoekende partijen wordt gesteld dat hun bezwaren terecht zijn. De formele motivering is intern tegenstrijdig".

In het derde onderdeel wordt aangevoerd :

"(...) Op basis van de adviezen van de bevoegde administraties én de grieven van de verzoekende partijen kon de Deputatie niet anders dan beslissen dat het beroep gegrond was en dit beroep inwilligen waarbij de milieuvergunning diende vernietigd te worden. Omwille van politieke motieven wordt deze argumentatie van tafel geveegd én wordt met één enkele zin tot een afwijzing van het beroep besloten, Hierbij wordt verwezen naar het feit dat een stedenbouwkundige vergunning werd toegekend. De Deputatie miskent hiermee het decretaal onderscheid tussen een stedenbouwkundige en een milieuvergunning. Dit betreft manifest geen zorgvuldige afweging van belangen.

14. De verwerende partij meent dat de beslissing afdoende gemotiveerd is "door in de bespreking van de planologische en milieuhygiënische aspecten te antwoorden op de elementen die zijn aangebracht in de adviezen en in het beroepschrift" :

"Bij de bespreking van de milieuhygiënische aspecten is een uitvoerige motivering opgenomen van de aspecten afvalstoffen - mest, afvalwater, geluidshinder, lichthinder, mobiliteit - veiligheid en erfgoed. De Deputatie verwijst in de bespreking van de milieuhygiënische aspecten bovendien naar de bijzondere voorwaarden die zijn opgenomen in het besluit van het College van Burgemeester en Schepenen van 7 oktober 2013. Als motivering voor haar beslissing en als antwoord op de adviezen en het beroepschrift wordt door de Deputatie ook verwezen naar verschillende onderdelen in het Masterplan. Door de uitvoerige bespreking van de verschillende milieuhygiënische aspecten worden de elementen aangehaald in de adviezen en in het beroepschrift uitdrukkelijk en voldoende gemotiveerd beantwoord.

Ter illustratie hiervan kan verwezen worden naar de volgende alinea's uit het besluit van de Deputatie waar wordt verwezen naar de bijzondere voorwaarden uit het Collegebesluit van 7 oktober 2013 en het Masterplan en waarbij de Deputatie benadrukt dat deze voorwaarden dienen te worden nageleefd:

'P. 25 Afvalstoffen - Mest:
(...)

Bijgevolg achtte de milieudienst van Aalst het aangewezen om als bijzondere milieuvergunningsvoorwaarde op te leggen dat men na afloop van de paardenevenementen aan het College van Burgemeester en Schepenen meldt hoeveel dierlijke mest en door welke erkende vervoerder het werd afgevoerd. De naleving van deze verplichting moest worden aangetoond met een attest van de erkende vervoerder.

(...)

P. 25 Afvalwater:

(...)

Overeenkomstig het 'Masterplan' dient:

- het reinigingswater van de vaste stallingen (eventueel ook van de tijdelijke stallen, alhoewel bij voorkeur ter plaatse niet wordt gereinigd), de desinfectiemiddelen, en de inhoud van de wc-containers die tijdens de evenementen worden geplaatst, te worden opgehaald;

- het hemelwater van het hoofdgebouwen mestopslag zoveel mogelijk te worden aangewend;

- het hemelwater van de pistes en de wegen te worden gebufferd in de aan te leggen grachten, waarbij rekening wordt gehouden met een buffercapaciteit van 400 m³/ha.

Aangezien op de terreinen een bronzone aanwezig is deelde het Agentschap Natuur en Bos in het verleden mee dat om de schade door eventuele accidentele lozingen te voorkomen:

- voldoende afstand moet worden gehouden tot de bronzone/bronbeek. Een minimale breedte van 2 m langs de kant zonder bomen en van 4 m langs de kant waar knotwilgen staan, moet gevrijwaard blijven van gemotoriseerd verkeer of gestalde vrachtwagens.

- er mag op geen enkele manier mest (of sanitair afval) in de bronzone/bronbeek terechtkomen, ook niet indirect bv. via afspoelend regenwater.

Het is noodzakelijk om met deze opmerkingen maximaal rekening te houden en zo de kans op milieuschade te beperken.

P. 28 Geluidshinder:

(...)

ANB stelt voor om het gebruik van muziekinstallatie op perceel 168/G permanent te verbieden. Deze voorwaarde werd integraal overgenomen als bijzondere voorwaarde in het bestreden besluit.

(...)

P. 29 Lichthinder:

(...)

Als milderende maatregel wordt in het Masterplan gesteld dat de lichtmasten voldoende ver van de bosrand moeten worden geplaatst waarbij de lichtstralen worden weggericht van het bos.

(...)

P. 29 Mobiliteit:

(...)

In het kader van mobiliteit dient gewezen op volgende belangrijke maatregelen (bijzondere milieuvoorwaarden in het bestreden besluit):

- Elke organisator van een evenement waarbij tegelijkertijd meer dan 1000 personen aanwezig zijn, moeten ten laatste 3 maand voor het betreffende evenement een veiligheidsplan indienen bij het gemeentebestuur;
- Alle organisatoren van een evenement op het desbetreffende terrein moeten in een vrije doorgang exclusief voor hulpdiensten langs de Zandberg voorzien die minstens 4 meter breed is en berijdbaar is voor de voertuigen van de hulpdiensten in alle weersomstandigheden;
- Alle organisatoren van een evenement op het desbetreffende terrein moeten medewerking verlenen aan het parkeervrij houden van de Affligemdreef;
- Bij ieder evenement moet een mobiliteitsdraaiboek worden opgemaakt en ter goedkeuring worden voorgelegd aan het College van Burgemeester en Schepenen. Dit mobiliteitsdraaiboek omvat volgende onderwerpen:
 - o Een mobiliteitsscan die de beginsituatie beschrijft en in kaart brengt (auto, fiets, openbaar vervoer, voetganger)
 - o Beschrijving van het bereikbaarheidsprofiel en mobiliteitsprofiel
 - o Een (ontwerp)actieplan
 - o Overzicht en resultaten van overleg met interne/externe partners
 - o Mobiliteitsplan
 - (...)"

15. De tussenkomende partij betoogt vooreerst dat de motiveringswet hier niet van toepassing is. Artikel 6 van die wet bepaalt dat deze slechts van toepassing is op de bijzondere regelingen in zoverre deze regelingen minder strenge verplichtingen opleggen. Te dezen gelden artikel '14, §1' (sic) van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet) en artikel 50, 3°, b, van Vlarem I. Zij zet nog het volgende uiteen :

"Vastgesteld moet worden dat de verplichting dat de afdoende motivering in de vergunningsbeslissing zelf moet zijn opgenomen, niet voortvloeit uit enig rechtsbeginsel. Deze verplichting geldt slechts in zoverre hiervoor een uitdrukkelijke wettelijke basis voorhanden is. De materiële motiveringsplicht gebiedt dat iedere bestuurshandeling wordt gedragen door motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar zijn en blijken hetzij uit de beslissing zelf, hetzij uit het administratief dossier. Verzoeker geeft een striktere draagwijdte aan de materiële motiveringsplicht als algemeen rechtsbeginsel dan het beginsel in realiteit heeft, en verwacht de materiële motiveringsplicht als rechtsbeginsel met de formele motiveringsplicht die in sommige wettelijke bepalingen is opgenomen.

Evenmin schrijft de zorgvuldigheidsplicht een uitdrukkelijke motivering voor in de beslissing zelf. Bovendien voorzien de artikelen 14, §1 van het (decreet van 8 juni 1985 'betreffende de milieuvergunning') juncto artikel 50, 3°, b) Vlarem I (welke verzoekers evenwel nalaten in te roepen in hun verzoekschrift) in een strengere regeling dan voornoemde rechtsbeginselen,

zodat ook hier geldt dat de rechtsbeginselen niet gelden doch de bijzondere regeling (die verzoekers niet inroepen in hun verzoekschrift).

Alleen al om voornoemde redenen is het eerste middel zoals uiteengezet in hun verzoekschrift door verzoekers, ongegrond".

In ondergeschikte orde voert de tussenkomende partij aan dat de Raad van State "in zake de motiveringsverplichting hoe dan ook een doelgerichte benadering" hanteert. Een bestuurshandeling die niet uitdrukkelijk gemotiveerd wordt zal volgens haar door de Raad van State slechts worden vernietigd wanneer de bestuurde door de schending van de motiveringsplicht in zijn belangen geschaad wordt. Ze verwijst voor deze volgens haar vaste rechtspraak naar 9 arresten van de Raad.

Zij meent dat de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen wel degelijk is ingegaan op de "diverse adviezen", maar dat de motiveringsverplichting niet vereist dat "de overheid op elk detail van een advies moet ingaan". Volgens haar kon de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen verwijzen naar de op 30 januari 2014 verleende stedenbouwkundige vergunning, die afdoende gemotiveerd is en tegemoetkomt aan de opmerkingen die werden gegeven "door de verschillende instanties". De tussenkomende partij zet vervolgens uiteen op welke wijze de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen volgens haar door de stedenbouwkundige vergunning van 30 januari 2014 de ongunstige adviezen heeft weerlegd.

Beoordeling

16. In de bestreden beslissing wordt toegegeven dat het argument dat de project-MER screeningsnota onvolledig is, en dat de activiteiten van de VZW FSEE MER-plichtig zijn, zodat daarvoor een project-MER, of minstens een ontheffing daarvan is vereist, terecht is.

Vervolgens wordt aangenomen dat het opmaken van een gemeentelijk RUP voor het gebied, zoals voorzien in de bindende bepalingen van

het Ruimtelijk Structuurplan Aalst, "voor de duidelijkheid en het creëren van een voldoende draagvlak voor deze activiteiten in dit gebied eigenlijk onontbeerlijk is".

Daarna wijst de verwerende partij er in de beslissing op dat zij in een eerdere weigeringsbeslissing heeft geoordeeld "dat het terrein (natuurwaarden) en de ontsluiting (mobiliteit/parking) niet geschikt zijn voor de organisatie van massa-evenementen". Ze stelt dat het door de exploitant opgemaakte masterplan onder meer bedoeld was om deze argumenten te weerleggen, maar "het organiseren van een dergelijk evenement op deze locatie is en blijft evenwel een moeilijk gegeven".

Wat betreft de landschappelijke waarde van de percelen en de omgeving verwijst de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen naar het advies terzake van Onroerend Erfgoed. Daarin wordt gesteld dat de schaal van voorziene activiteiten in het gebied voor dagrecreatie en de hieraan gekoppelde infrastructuur en aanleg, ruimschoots de schaal overstijgen van het gebied waarin zij gelegen zijn. Dit heeft tot gevolg dat het groene, landelijke karakter van dit gebied sterk geschaad wordt en zo goed als volledig zal verloren gaan.

Het argument in het beroepsschrift dat de inrichting van een deel van het terrein als permanente parking een nefaste invloed heeft op de plaatselijke biodiversiteit en bijgevolg in strijd is met het decreet Natuurbehoud, wordt eveneens terecht bevonden. De verwerende partij motiveert wel dat "er wordt (...) gepoogd om het verlies aan natuur en biodiversiteit elders te compenseren". Zij beoordeelt op het eerste gezicht echter niet of die compensaties in beginsel kunnen volstaan om de milieuvergunning te verlenen, en of de poging daartoe afdoende is. In haar finale conclusie verduidelijkt ze prima facie niet hoe het verlenen van de stedenbouwkundige vergunning dit argument uit het beroepsschrift alsnog zou hebben weerlegd.

17. Tegenover deze elementen stelt de bestreden beslissing enkel :

"De deputatie is evenwel van mening dat de milieuvergunning kan verleend worden daar in beroep de stedenbouwkundige vergunning werd verleend door de deputatie in de zitting van 30 januari 2014".

Er wordt echter niet verwezen naar de formele motivering van die beslissing. De motiveringswet vereist nochtans dat de motivering in de akte zelf wordt opgenomen.

De verwerende partij verduidelijkt in de bestreden beslissing niet hoe de verleende stedenbouwkundige vergunning zou garanderen dat er geen onherstelbare schade zal worden veroorzaakt aan de aanwezige bomen en vegetatie.

18. Uit de formele motivering van de bestreden beslissing blijkt dus niet waarom de verwerende partij meende dat de verschillende ongunstige adviezen er niet aan in de weg stonden de gevraagde milieuvergunning te verlenen. Uit die motivering blijkt evenmin waarom de verwerende partij haar eigen beoordeling van de argumenten in het beroepschrift, waarvan ze er verschillende als terecht leek te beoordelen, toch toeliet om de in eerste aanleg verleende vergunning zonder meer te bevestigen. Door zonder enige nadere toelichting te verwijzen naar de door haar verleende stedenbouwkundige vergunning, terwijl er toch een onderscheid bestaat tussen de eigen finaliteit van elk vergunningsstelsel, lijkt de verwerende partij de haar door het milieuvergunningsdecreet opgedragen bevoegdheid en de formelemotiveringsplicht te hebben miskend.

Het eerste middel is ernstig.

B. Spoedeisendheid

19. De verzoekende partijen zetten uiteen dat de infrastructuurwerken werden aangevat op 14 augustus 2014, wat betekent dat de organisatie van massa-evenementen snel dichterbij komt.

Voorts stellen zij het volgende :

"De eerste en tweede verzoekende partij wonen in de buurt van het terrein waar de massa-evenementen zullen plaats vinden (...). Zij zullen onvermijdelijk hinder ondervinden inzake geluid en ook van de parkeeroverlast van de gewone bezoekers aan de evenementen.

Immers uit de aanvraag blijkt dat als de activiteit georganiseerd door Flanders Summer Equestrian Event vzw 28.500 personen over 4 dagen ontvangt, dan is dit een gemiddelde van 7.125 personen per dag. Dus per dag komen dan ongeveer 4000 wagens naar deze activiteit (met een gemiddelde van iets minder dan 2 personen per wagen). Dit zal zeker tot parkeeroverlast leiden in de omgeving van de eerste en tweede verzoeker, daar het grootste gedeelte van de bezoekers zich parkeren op de zgn. externe parkings, in de omgeving van de inrichting.

De derde verzoekende partij is opgericht in 1973 en heeft zich, in de loop van de jaren, voortdurend ingezet om haar doel te verwezenlijken en een 'procesbekwame vereniging die optreedt namens een groep wiens collectieve belangen door de vergunnings-, validerings- of registratiebeslissing zijn bedreigd of geschaad' en ze beschikt over een duurzame en effectieve werking overeenkomstig de statuten (...). Het maatschappelijk doel is territoriaal beperkt tot de perimeter van de gewestplannen Aalst - Ninove - Geraardsbergen - Zottegem en Dendermonde.

Krachtens artikel 2 van haar statuten heeft de verzoekende partij als doel het behoud, de bescherming en verbetering van het menselijk en natuurlijk leefmilieu kaderend in een duurzame ontwikkeling van de samenleving, waarbij voldaan wordt aan de behoeften van de huidige generatie, zonder dat daarbij de behoeften van de volgende generaties in het gedrang komen:

'(...)

De vereniging streeft deze doelstelling na binnen haar werkingsgebied ... , meer bepaald in volgende fusiegemeenten: ... Aalst, ...

Deze doelstelling omvat meer concreet:

- de bescherming, de inrichting, de ordening en de ontwikkeling van het leefmilieu binnen het werkingsgebied zowel wat betreft de stedelijke gebieden als wat betreft de open ruimte en het buitengebied,

- het behartigen en stimuleren van een goede ruimtelijke ordening van het leefmilieu en het beperken van alle vormen van milieuhinder, waaronder geluidshinder, verkeersoverlast, geurhinder, lichthinder, ...

- de overtredingen van de regelgeving inzake ruimtelijke ordening en leefmilieu, die een zekere weerslag hebben op het leefmilieu, met alle wettelijke middelen te bestrijden,

'(...)'.
(...).

De uitvoering van deze milieuvergunning (waarvan de werken op het terrein een directe resultante/gevolg is) raakt het maatschappelijk doel van de verzoekende partij, rechtstreeks en ongunstig, zodat de verzoekende partij er belang bij heeft om de schorsing ervan te vorderen. Het door de verzoekende partij behartigd collectief belang heeft betrekking op de bescherming van het

leefmilieu. De uitvoering van de werken is duidelijke aantasting op het leefmilieu, in het bijzonder het risico dat de bestreden beslissing een blijvende negatieve impact zal hebben op de natuur en het landschap en de kwaliteit van de open ruimte aantast:

- het gebruik van een deel van het terrein als wegenis + parking een nefaste invloed heeft op de plaatselijke biodiversiteit en in strijd is met de bepalingen van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;
- er wordt een blijvende schade aangericht aan de kruidlaag;
- de geplande ingrepen onmiskenbaar sterke gevolgen hebben op de waarde van de ankerplaats in de directe, maar ook in de ruimere omgeving;
- de biologische waarde van het terrein en omgeving zal zeker degraderen (zie ook stuk 5 biologische waarderingskaart) wegens de grootschaligheid van de ruimtelijk impact van de inrichting;
- bij het organiseren van de evenementen zal er geluidshinder zijn;
- bij het organiseren van de evenementen zal de hinder voor mens en milieu niet tot een minimum kunnen worden beperkt.

Er kan niet in redelijkheid worden ontkend dat er een causaal verband bestaat met de realisatie van de werken die door de bestreden beslissing mede worden vergund".

20. De tussenkommende partij meent dat de "hoogdringendheid" niet wordt aangetoond. Wat de eerste en de tweede verzoekende partij betreft betoogt zij :

"Mogelijke parkeeroverlast en geluidshinder kunnen geenszins de hoogdringendheid aantonen in die mate dat een gewone annulatieprocedure niet toereikend zou kunnen zijn om eventuele nadelen ongedaan te maken. Het extra verkeer passeert bovendien niet aan de woonplaats van voormelde partijen. Partijen wonen eveneens op een te grote afstand zodat er zeker en vast geen sprake kan zijn van geluidshinder".

Wat de derde verzoekende partij betreft schrijft zij :

"Ook de Raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelde recent dat VZW RALDES niet kan aantonen aan de hand van concrete en precieze gegevens dat het ingeroepen nadeel de voor de schorsing vereiste graad van ernst vertoont (...). Bovendien stelde voormelde Raad eveneens vast dat de ingeroepen schade aan de natuurwaarden eerder lijken voort te vloeien uit de exploitatie van het reeds bestaande en vergunde hippisch centrum".

Beoordeling

21. Een zaak is spoedeisend, en dus vatbaar voor beoordeling in kort geding, zodra de vrees voor schade van enig belang, of zelfs voor ernstige nadelen, een onmiddellijke beslissing wenselijk maakt. Bijgevolg mag het kort geding worden gehanteerd wanneer het geschil niet met de gewone procedure binnen de gewenste tijdspanne opgelost kan worden.

De uiteenzetting van de verzoekende partijen overtuigt.

In de bestreden beslissing wordt immers uitdrukkelijk gesteld dat "de wegen rond de terreinen (...) niet aangepast (zijn) om een dergelijke massamanifestatie te ontsluiten. Om die reden wordt dan ook tijdelijk eenrichtingsverkeer ingevoerd, hoewel dit het probleem onmogelijk volledig kan oplossen. De opmerkingen m.b.t. de verkeersoverlast zijn terecht (...)". Dat het extra verkeer niet onmiddellijk aan de woningen van de eerste en de tweede verzoekende partij zou passeren, neemt niet weg dat zij uit de aard van de zaak zullen worden getroffen door verkeersoverlast in de nabije omgeving van hun woningen.

Deze ongemakken vloeien onmiskenbaar voort uit de exploitatie van de inrichting.

Voorts wordt in de bestreden beslissing duidelijk gesteld dat "het gebruik van het beboste terrein als parking nog steeds voor bodemverdichting (zal) zorgen en bijgevolg ook (onherstelbare) schade veroorzaken aan de aanwezige bomen en vegetatie. Bovendien staan de percelen op de biologische waarderingskaarten ook nog steeds ingekleurd als 'biologisch zeer waardevol', 'biologisch waardevol' en 'complex van biologisch waardevolle en biologisch zeer waardevolle elementen'. Hier geldt een verbodsbepaling voor het wijzigen van de vegetatie. Het systematisch parkeren in deze zone brengt het 'bos' en het voortbestaan van de verboden te wijzigen vegetatie in het gedrang". Ook deze

vaststelling wijst op een ernstig nadeel in hoofde van de verzoekende partijen en rechtvaardigt een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

22. Er is voldaan aan de voorwaarden van artikel 17, § 1 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, zodat de schorsing kan worden bevolen.

23. Huidig schorsingsarrest heeft tot gevolg dat de milieuvergunning, die na de aanvraag van 18 juli 2013 werd verleend, niet kan worden ten uitvoer gelegd. Een in beroep genomen beslissing over een milieuvergunningsaanvraag komt in de regel volledig in de plaats van de uitspraak door de in eerste aanleg beoordelende instantie. Ingevolge het thans bestreden besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen brengt de in eerste aanleg genomen beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst geen rechtsgevolgen meer teweeg. De schorsing van de tenuitvoerlegging van de beroepsbeslissing impliceert niet dat de in eerste aanleg genomen beslissing terug de nadelen in het leven roept waarvan het schorsingsarrest precies wil beletten dat ze zich zouden voordoen.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van de VZW Bos + Vlaanderen, Stefaan Lambrecht, Hans Van Den Haesevelde en Steven Wouters wordt afgewezen wat betreft het administratief kort geding.

Het verzoek van de NV Hof Somergem tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 3 april 2014 waarbij het beroep ingesteld tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Aalst van 7 oktober 2013, houdende

het verlenen van de milieuvergunning aan de NV Hof Somergem voor het exploiteren van een inrichting voor ruiters-, draf- en mensport, gelegen aan de Affligemdreef/Zandberg te Aalst, niet wordt ingewilligd en de beroepen beslissing wordt bevestigd.

3. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

4. De Raad van State heropent de debatten in het beroep tot nietigverklaring.

5. De zaak wordt verwezen naar de gewone rechtspleging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertig december tweeduizend veertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Eric Brewaeys,

kamervoorzitter,

bijgestaan door

Bart Tettelin,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Bart Tettelin

Eric Brewaeys